

Els drets socials que no sabíem que teníem

«Els drets barats són assumits per tothom, els drets socials, sembla que a hores d'ara només els defensa l'esquerra»

De les primeres coses que vam decidir quan vam formar govern el passat juliol va ser denominar l'àrea antigament coneguda com a *Cicle de Vida* com a Drets Socials.

Ja sabem que no només els noms fan les coses, però a vegades si les coses les diem malament, acabem desconfigurant el seu sentit essencial. A diferència de *Cicle de Vida* que no vol dir massa res, Drets Socials inclou un significat concret: la paraula dret. Allò a què pots optar i aspirar només pel fet de ser una persona. Allò que l'administració ha d'ajudar a garantir a complir. Ressituant doncs les situacions de vulnerabilitat no en un marge de les polítiques públiques, sinó al bell mig d'aquestes tot dignificant a l'usuari que està informat i sap que allò que requereix és un dret.

Els drets socials són aquells que han de garantir a la ciutadania la integració a la societat i a rebre béns públics. A diferència dels drets individuals (com el dret a la vida, al vot, a la llibertat de pensament, a l'associacionisme...) en què l'Estat ha de procurar tan sols no impedir la seva aplicació, els drets socials són aquells que requereixen un paper actiu per part dels governs mitjançant polítiques distributives dels recursos econòmics i d'acció social.

Alguns d'aquests drets són pur sentit comú del "buenvivir", el dret a la inclusió, el dret a la vida independent, el dret a l'habitatge, el dret a ingressos mínims, el dret a subministraments, el dret a l'educació, el dret a l'asil, el dret a una cultura inclusiva, el dret a la salut, el dret a l'alimentació? Algunes persones i institucions els anomenen drets de baixa intensitat, precisament per la desconeixença generalitzada que com a societat en tenim, però a mi és una definició que no em convenç massa. No m'agrada la jerarquització dels drets, perquè en aquesta cursa sempre surten perdent aquells drets que costen més d'aconseguir que posen en dubte l'actual sistema econòmic que ens ensenyen que per a garantir-los de forma plena cal una redistribució de la riquesa. Els drets barats són assumits per tothom, els drets socials, sembla que a hores d'ara només els defensa l'esquerra. Per això cal també aquesta tasca de tornar-los a universalitzar, tornar a explicar-nos que en els nostres pactes de convivència i vida en comú hi ha inclòs garantir que tothom pugui viure amb dignitat i així expulsem d'una vegada per totes, els discursos caritatius, o els meritocràtics, tan vigents darrerament.

A Sant Cugat, l'ajuntament, com tots els ajuntaments, ha complert amb la seva obligació de prestació de serveis bàsics però d'una manera gairebé tímida, sense donar-li embranzida, sense perseguir-ne l'acompliment. Cobrint l'expedient. No envà, som el 25è municipi en despesa social de l'àrea Metropolitana de Barcelona, segons estudi del 2018 del mateix organisme. Per darrere nostre, només els municipis més petits. Si a aquest fet sumem que Sant Cugat és una de les ciutats amb més capacitat econòmica fa vergonya, per no dir una altra cosa, l'oblit i el patiment que ha generat l'amagament deliberat i polític d'aquests drets. Poder desenvolupar una vida plena i que tothom ho pugui fer ha de ser una prioritat per una ciutat que vol cuidar als seus veïns. I amb això podríem ser pioners, avantguardistes, originals i arriscats. En generar solidaritat, en polítiques que acompanyin a les persones en situacions de vulnerabilitat, no se m'acut objectiu més noble que la voluntat de cohesionar socialment la ciutat més desigual del país.

Revertir aquesta dinàmica serà una feina titànica que just encetarem en aquest mandat. A poc a poc però de forma ben ferma. Amb claredat en els programes, en els recursos, amb visibilització de les polítiques socials i amb una dignificació i consolidació del servei. Tenir una bona estructura interna

per donar un millor servei, ja que al final, som persones atenent persones.

Ampliació de professionals, tarifació social, perspectiva de gènere en les polítiques públiques, especial atenció a les persones grans no només per Nadal, detecció de situacions de fred a casa, acolliment dels nouvinguts, atenció domiciliària, lluita contra la soledat i l'exclusió entre moltes d'altres línies de treball que volem encetar amb els pressupostos del 2020.

Els drets socials van més enllà de la subsistència i els hem d'emancipar, els drets requereixen persones actives i implicades amb la millora del seu entorn i en l'objectiu de crear una societat més justa, el repte és immens, però el bo dels drets és que un cop conquerits, costa molt més que te'ls arrabassin.